

Bosna i Hercegovina
 Federacija Bosne i Hercegovine
 Hercegovačko-neretvanski kanton
 Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta

Hercegovačko-neretvanskog kantona (u daljnjem tekstu: Kanton).

Broj: 05-04-40-783/04
 Mostar, 19. marta 2004.

Ministar
 Jago Musa, prof.s.r.

Član 4.

Odrasle osobe stječu osnovno obrazovanje u skladu s nastavnim planom i programom za osnovno obrazovanje odraslih kojeg, na prijedlog zavoda, donosi Ministarstvo.

Član 5.

U toku jedne školske godine kandidat može završiti od IV. do IX. samo jedan razred. Izuzetno kandidat može završiti dva uzastopna razreda u skladu s Pravilnikom o bržem napredovanju. Prvi (I.), drugi (II.) i treći (III.) razred kandidati mogu završiti kao cjelinu u toku jedne školske godine.

Završavanjem određenih razreda ili osnovnog obrazovanja u cjelini iz stava 1. i 2. ovog člana kandidat može ostvarivati polaganjem ispita ili putem organizovanja drugih oblika nastavnog rada u skladu sa Zakonom, ovim Pravilnikom i općim aktom škole.

Član 6.

Polaganje ispita, odnosno pohađanje drugih oblika nastavnog rada kandidatu se odobrava na osnovu zahtjeva i druge potrebne dokumentacije koju podnosi školi.

II. STICANJE OSNOVNOG OBRAZOVANJA ODRASLIH OSOBA POLAGANJEM ISPITA

Član 7.

Ispiti za I., II. i III. razred polažu se kao cjelina, a ispiti za IV. do IX. razreda mogu se polagati:

- za jedan razred,
- za dva uzastopna razreda,
- za jedan predmet ili grupu predmeta u sklopu jednog razreda, i
- za jedan predmet ili grupu predmeta u sklopu dva uzastopna razreda.

Kandidat može ispit iz jednog predmeta polagati više puta u školskoj godini.

Član 8.

Škola u toku jedne školske godine može organizovati i provoditi ispite u tri redovna ispitna roka.

- Redovni ispitni rokovi su:
- od 15. januara do 15. februara,
  - od 1. juna do 30 juna,
  - od 15. avgusta do 1. septembra.

357

Na osnovu člana 2. i 93. Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Hercegovačko-neretvanskog kantona", broj: 5/00.) Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Hercegovačko-neretvanskog kantona donosi

PRAVILNIK

o osnovnom obrazovanju odraslih osoba

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim Pravilnikom utvrđuju se način, uslovi i rokovi stjecanja osnovnog obrazovanja odraslih osoba.

Odrasle osobe osnovno obrazovanje mogu stjecati polaganjem ispita ili pohađanjem drugih oblika nastavnog rada.

Član 2.

Pravo stjecanja osnovnog obrazovanja odraslih imaju osobe s navršenih 15 godina života.

Član 3.

Polaganje ispita ili druge oblike nastavnog rada za odrasle osobe mogu organizovati i provoditi posebne škole za osnovno obrazovanje odraslih, redovne osnovne škole i druge ustanove i organizacije (u daljnjem tekstu: škola), koje ispunjavaju uslove iz člana 23., 24. i 93. Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju (u daljnjem tekstu: Zakon), ovog Pravilnika i drugog propisa.

Na zahtjev škole odobrenje za obavljanje osnovnog obrazovanja odraslih osoba iz člana 1. stava 2. ovog Pravilnika daje Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta (u daljnjem tekstu: Ministarstvo)

U izuzetnim slučajevima ispiti se mogu organizovati u još jednom vanrednom ispitnom roku u istoj školskoj godini, o čemu odluku donosi Nastavničko vijeće uz prethodno odobrenje Ministarstva.

Član 9.

Kandidat koji želi polagati ispite dužan je podnijeti školi zahtjev za polaganje ispita najmanje petnaest (15) dana prije roka utvrđenog za polaganje ispita.

U zahtjevu kandidat navodi razred, odnosno predmet koji želi polagati.

Uz zahtjev kandidat obavezno prilaže dokaz o prethodno završenom razredu ili dijelu razreda, izvod iz matične knjige rođenih i druga dokumenta za koje škola smatra da su potrebna.

Komisija od tri člana, koju za svaki ispitni rok imenuje Nastavničko vijeće, utvrđuje se na osnovu zahtjeva, izvoda iz matične knjige rođenih, dokaza o prethodno završenom razredu ili dijelu razreda i druge dokumentacije ispunjavaju li osobe koje su podnijele zahtjeve za polaganje ispita i o tome podnosi izvještaj Nastavničkom vijeću.

Član 10.

Na osnovu izvještaja komisije iz člana 9. ovog Pravilnika Nastavničko vijeće utvrđuje raspored polaganja ispita po predmetima i razredima, te vrijeme polaganja, prostorije za polaganje i imena članova Ispitne komisije.

O vremenu, mjestu i rasporedu polaganja ispita škola je dužna izvijestiti Ministarstvo i zavode najkasnije deset (10) dana prije početka obavljanja ispita.

Član 11.

Kandidati polažu ispite pred Ispitnom komisijom koju imenuje Nastavničko vijeće.

Ispitna komisija se sastoji od tri člana: predsjednika, stalnog člana i ispitivača koji mora imati propisanu stručnu spremu za predmet koji ispituje.

Stalni član vodi zapisnik o toku polaganja ispita.

Predsjednik rukovodi radom Ispitne komisije.

Predsjednik ili stalni član Ispitne komisije, po mogućnosti, treba da ima istu ili srodnu stručnu spremu kao i ispitivač.

Kada se za polaganje ispita prijavi veći broj kandidata može se osnovati više Ispitnih komisija.

Član 12.

Ispite za završavanje razreda koji se polažu kao cjelina, odnosno ispite za završavanje jednog razreda ili ispite za završavanje dva uzastopna razreda kandidat može polagati samo u jednoj školi.

Kandidat ne može polagati ispite iz višeg razreda dok ne položi ispite iz svih nastavnih predmeta prethodnog razreda.

Član 13.

Prije pristupanja polaganju ispita predsjednik Ispitne komisije utvrđuje identitet kandidata uvidom u osobnu iskaznicu ili na neki drugi podesan način.

Član 14.

Kandidati ispite iz pojedinih nastavnih predmeta polažu usmeno, te pismeno i usmeno. Pismeno i usmeno polažu se ispiti iz nastavnih predmeta iz kojih se u toku školske godine obavezno pišu školske zadaće.

U jednom danu kandidat može pisati samo dvije (2) školske zadaće ili polagati usmeno najviše tri (3) nastavna predmeta ili pisati jednu (1) školsku zadaću i polagati usmeno dva (2) ispita iz nastavnog predmeta.

Ispitivač ili član Ispitne komisije obavezan je prisustvovati pismenom dijelu ispita o čemu vodi zapisnik.

Za pismeni dio ispita ispitivač predlaže tri teme, odnosno tri grupe zadataka, a Ispitna komisija odabire temu, odnosno grupu zadataka koju će kandidati raditi.

Član 15.

Pismeni dio ispita traje do 60 minuta za svaki nastavni predmet, a usmeni dio ispita može da traje najdulje 20 minuta za svaki nastavni predmet ako se polaže jedan razred, a ako se polažu dva razreda može da traje najduže 30 minuta.

Usmenom dijelu ispita obavezno su prisutna sva tri člana Ispitne komisije, a ispitivač postavlja pitanja usmeno.

Ako se ispit polaže iz jednog razreda postavljaju se najmanje tri (3) pitanja iz jednog predmeta, a ako se ispit polaže iz dva razreda postavlja se najmanje pet (5) pitanja iz jednog predmeta ukoliko je taj predmet nastavnim planom predviđen u oba razreda.

Osoba koja se prijavila za polaganje ispita može odustati od polaganja prije i u toku polaganja ispita, što se konstatuje u Zapisniku.

Član 16.

Ispitna komisija nakon završenog ispitivanja, na prijedlog ispitivača, utvrđuje ocjenu iz svakog nastavnog predmeta većinom glasova i saopštava je kandidatu odmah nakon završenog ispita.

Ukoliko se jedan od članova Ispitne komisije ne slaže s predloženom ocjenom može izdvojiti svoje mišljenje u zapisnik.

Ocjena iz vladanja za odrasle osobe se ne utvrđuje.

Opći uspjeh kandidata utvrđuje Nastavničko vijeće na osnovu zapisnika o obavljenim ispitima, a u skladu s članom 59. Zakona.

O svim eventualno spornim slučajevima odlučuje Nastavničko vijeće.

Član 17.

Ukoliko kandidat nije zadovoljan ocjenom koju je utvrdila Ispitna komisija može podnijeti pismeni prigovor Nastavničkom vijeću u roku tri (3) dana od dana saznanja za ocjenu.

Kada Nastavničko vijeće utvrdi da je prigovor opravdan i osnovan donijet će odluku o promjeni ocjene ili o ponavljanju ispita.

Ukoliko je kandidat nezadovoljan odlukom Nastavničkog vijeća može uložiti prigovor Ministarstvu u roku tri (3) dana od dana prijema odluke Nastavničkog vijeća.

Član 18.

O tijeku polaganja ispita stalni član Ispitne komisije vodi zapisnik za svakog kandidata posebno na obrascu koji je isti kao kod polaganja razrednih ili predmetnih ispita za redovne učenike.

Zapisnik o toku polaganja ispita potpisuju svi članovi Ispitne komisije.

U zapisnik se unose osobni podaci o kandidatu, pitanja na usmenom dijelu ispita, nazivi tema ili zadataka iz pismenog dijela ispita i ocjene koje je dobio iz pojedinog predmeta, odnosno ocjena općeg uspjeha kandidata.

U zapisnik se unose i predmeti s ocjenama koje je kandidat položio putom posebnih oblika nastavnog rada.

Član 19.

Ocjene uspješno položenih predmetnih ispita i razrednih ispita kao i uspjeh postignut iz pojedinih predmeta putom posebnih oblika nastavnog rada unose se u Matičnu knjigu za obrazovanje odraslih. Obrazac Matične knjige za obrazovanje odraslih je isti kao što je propisan za redovne učenike.

Matičnu knjigu popunjava stalni član, a predsjednik Ispitne komisije provjerava da li su svi podaci točno uneseni i to potvrđuje svojim potpisom.

Ako je kandidat uspješno položio sve ispite za razrede koji se polažu kao cjelina ili ako je uspješno položio sve predmete za dva uzastopna razreda u Matičnu knjigu unose se podaci o svakom položenom razredu.

Nakon uspješno položenih ispita iz svih predmeta određenog razreda kandidatu se izdaje obrazovna isprava na obrascu koji je propisan za redovne učenike, koju popunjava osoba koju ovlasti direktor škole.

III. OBRAZOVANJE ODRASLIH OSOBA OSTALIM OBLICIMA NASTAVNOG RADA

Član 20.

Odrasle osobe osnovno obrazovanje, osim polaganjem ispita, mogu stjecati i ostalim oblicima nastavnog rada, a to su:

- izvođenjem nastave kao kursne cjeline,
- dopisnim putem i
- organizovanjem instruktivne nastave.

Član 21.

O organizovanju osnovnog obrazovanja odraslih osoba iz člana 20. ovog Pravilnika škola se može dogovarati i sporazum zaključiti sa službama za zapošljavanje, zainteresovanim preduzećima i drugim organizacijama i ustanovama koje iskazuju interes da osnovno obrazovanje steknu osobe koje to obrazovanje ne posjeduju.

Član 22.

Nastavni proces putom drugih oblika nastavnog rada za odrasle osobe može se organizovati za jedan ili više predmeta, ili za sve predmete u sklopu jednog ili dva uzastopna razreda ili za tri razreda (I, II. i III.) koji se polažu kao cjelina.

Član 23.

Izvođenje nastave kao kursne cjeline organizuje se od I. do IV. razreda, a za ostale razrede organizuje se za jedan predmet ili grupu predmeta u sklopu jednog ili dva uzastopna razreda.

Tokom održavanja nastave iz stava 1. ovog člana vrši se provjeravanje napredovanja kandidata u savladavanju nastavnih sadržaja i obavlja se ocjenjivanje u razrednoj knjizi koja je propisana za redovne učenike.

Član 24.

Nastava dopisnim putem organizuje se dostavljanjem zadataka i pitanja kandidatu uz određena uputstva za njihovo rješavanje, koje kandidat zatim obrađuje i vraća školi.

Dostavljanje iz stava 1. ovog člana škola obavlja svakih trideset (30) dana.

Svaki dostavljeni rad kandidata pregleda i ocjenjuje nastavnik ili predmetni nastavnik kojeg odredi Nastavničko vijeće.

Škola kandidate povremeno, a najmanje dva puta u toku trajanja ovog vida obrazovanja, poziva radi dodatnih konsultacija, provjere znanja i ocjenjivanja.

Nastava iz stava 1. ovog članka za jedan razred ili dva uzastopna razreda, u pravilu, traje koliko i školska godina.

Dužinu trajanja nastave dopisnim putem, te način i vrijeme obavljanja konsultacija u pogledu provjere

znanja i ocjenjivanje kandidata škola detaljnije uređuje općim aktom na koji saglasnost daje Ministarstvo.

Član 25.

Instruktivna nastava je oblik pomoći kandidatu u lakšem savladavanju nastavnih sadržaja iz određenog nastavnog predmeta.

Instruktivna nastava može se organizovati za kandidate koji stječu osnovno obrazovanje samostalnim pripremanjem i polaganjem ispita.

Instruktivna nastava može se izvoditi i putem elektronskih sredstava uz stručno vođenje određenog nastavnika.

Član 26.

Evidencija o radu, zalaganju i napredovanju kandidata koji pohađaju posebne oblike nastavnog rada vodi se u razrednoj knjizi koja je propisana za redovne učenike.

Način izvještavanja kandidata o organizovanju drugih oblika nastave iz člana 21. ovog Pravilnika, uslove i vrijeme upisa, dužinu trajanja kursa, predmete iz kojih se izvodi instruktivna nastava, obim i sadržaj te nastave, vrijeme izvođenja nastave i visinu novčane nadoknade škola detaljnije utvrđuje općim aktom na koji saglasnost daje Ministarstvo.

III. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 27.

Upravni nadzor o osnovnom obrazovanju odraslih osoba obavlja Prosvjetna inspekcija Ministarstva.

Stručno-pedagoški nadzor iz stava 1. ovog člana obavljaju zavodi.

Član 28.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika na području Kantona prestaje primjena ranijih propisa o osnovnom obrazovanju odraslih osoba.

Član 29.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenim novinama Hercegovačko-neretvanskog kantona".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanski kanton
Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta

Broj: 05-04-40-774/04.
Mostar, 19. marta 2004. godine

Ministar
Jago Musa, prof.s.r.